

Komisja Orzekająca w Sprawach o Naruszenie Dyscypliny Finansów Publicznych jako organ odwoławczy. Do tych organów oraz do właściwych rzeczników dyscypliny finansów publicznych należy ocena, czy wskazana w zawiadomieniu osoba, w konkretnym stanie faktycznym i prawnym, dopuściła się naruszenia dyscypliny finansów publicznych. Komisje orzekające mogą dokonywać wiążącej w sprawie interpretacji dopiero po złożeniu przez rzecznika dyscypliny finansów publicznych wniosku o ukaranie konkretnej osoby za konkretne działanie lub zaniechanie. Rzecznicy wszczynają postępowanie na podstawie przekazanych im zawiadomień lub informacji o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych. Podkreślić należy, że zgodnie z art. 45 ustawy uondfp członkowie komisji orzekających są niezawisli w zakresie orzekania w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych i podlegają tylko przepisom prawa. Ponadto, członkowie komisji orzekają w granicach określonych ustawą oraz na mocy przekonania opartego na ocenie dowodów, rozstrzygają samodzielnie nasuwające się zagadnienia prawne i nie są związani rozstrzygnięciami innych organów, z wyjątkiem prawomocnego wyroku sądu.

Ministerstwo zauważa, że systemowe regulacje dotyczące gospodarki finansowej jednostek budżetowych zawarte są w przepisach ustawy o finansach publicznych. Jedną z generalnych zasad ich obejmujących jest zasada budżetowania brutto wyrażona w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.). Stosownie do ww. przepisu jednostkami budżetowymi są jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych nieposiadające osobowości prawnej, które pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek odpowiednio dochodów budżetu państwa albo budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Zgodnie z definicją dotacji zawartą w art. 126 ustawy o finansach publicznych dotacjami są, podlegające szczególnym zasadom rozliczania, środki z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych przeznaczone na podstawie niniejszej ustawy, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych. Art. 127 ustawy o finansach publicznych określa m.in., że dotacje celowe są to środki przeznaczone na finansowanie lub dofinansowanie zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami. Zgodnie z dyspozycją art. 128 ust. 1 ustawy zasady udzielania dotacji celowej dla jednostek samorządu terytorialnego określają odrębne ustawy.

Natomiast art. 168 (oraz art. 169) ustawy o finansach publicznych określa systemowe zasady gospodarowania dotacjami udzielanymi z budżetu państwa, wskazuje także reguły, terminy i tryb ich zwrotu w przypadku stwierdzenia określonych przepisami nieprawidłowości. Ma więc on zastosowanie do wszystkich dotacji udzielonych z budżetu państwa.

Podkreślenia wymaga, że przekazanie dotacji jest wydatkiem ze środków publicznych, w szczególności wydatkiem budżetu państwa, zatem granice wykorzystania dotacji stanowi zarówno określony termin, jak i cel, na jaki jest ona przeznaczona. Po upływie ustalonego terminu nie ma podstaw do dysponowania dotacją i dokonywania wydatków, bowiem środki publiczne stanowiące dotacje nie powinny pozostawać już w dyspozycji jednostki, która ją otrzymała. Jeżeli dotacja nie została wykorzystana na określony cel również powinna zostać zwrócona.

W związku z powyższym, w przypadku wystąpienia przez samorządową jednostkę budżetową, która pokrywa swoje wydatki środkami budżetu jednostki samorządu terytorialnego, o zwolnienie z obowiązku opłacania należności z tytułu składek, które są odprowadzane na rzecz jednostki samorządu terytorialnego i otrzymania odpowiedniej refundacji od ZUS, doszłoby do zmniejszenia zaplanowanego na zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej wydatku w budżecie jednostki samorządu terytorialnego, który finansowany jest dotacją z budżetu państwa i odpowiedniej zmiany planu finansowego danej jednostki budżetowej.